

[**Hanne Reintoft.**]

ældelse. For det andet kan man vel også blive enig om, at krigsforbrydelser og forbrydelser imod menneskeheden, herunder apartheid, der er omfattet af denne bestemmelse, hører til de alleralvorligste forbrydelser i international ret. For det tredje, at anvendelsen af stedlige, f. eks. danske, retsregler om forældelse af straf for almindelige forbrydelser på krigsforbrydelser og forbrydelser imod menneskeheden er noget, der volder alvorlig bekymring verden over, fordi det forhindrer retsforfølgning imod og afstraffelse af personer, der er ansvarlige for sådanne forbrydelser. Ikke desto mindre undlod Danmark at stemme i FN, da denne ting skulle vedtages.

Nu har det danske retsopgør efter besættelsen jo båret præg af megen tilfældighed, mange mærkværdigheder og megen uretfærdighed. Vi har været lemfældige mod vore alvorlige krigsforbrydere, og det er jo ikke klaret ved at henvise til, at vi er meget humane og mangler evnen til at bære nag, for hvad der egentlig er humant, kunne nok underkastes en nøjere vurdering. Det er i hvert tilfælde overfladisk at slå problemerne hen med disse forklaringer i dag, hvor folke- drab og apartheid udføres af vore militære partnere, og hvor forbrydelser mod menneskeheden hører til dagens orden.

Der må være en anden forklaring, og den mest nærliggende er vel vort nøje tilknytningsforhold til de lande, der direkte stemte imod ikke-forældelsesreglen. Heriblandt kan man selvfølgelig finde USA, og hvorfor USA ikke er interesseret i at tage alvorligt fat på forbrydelser mod menneskeheden, er nok ikke så svært at fatte. Samtidig hænger det måske også sammen med de unægtelig hårrejsende afsløringer af danske forhold under besættelsen, som i dette land kan fremsættes ganske uimodsagt. I hvert tilfælde bør vi have en forklaring på, hvorfor Danmark placerer sig i den del af verden, der ikke vil gå alvorligt til værks over for forbrydelser mod menneskeheden.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Når den danske regering undlod at stemme ved afstemningen i FN om konventionsudkastet om ikke-anvendelse af forældelsesregler for krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden, skyldtes det, at udkastet i

artikel 1 a ikke havde bibeholdt den i det tidligere udarbejdede konventionsudkast indeholdte definition af krigsforbrydelser, hvorefter konventionen alene skulle omfatte handlinger af grov karakter. Ved at udelade denne kvalifikation af definitionen bliver angivelsen af de former for forbrydelser, der skal være undergivet uforældelighed, efter den danske regerings opfattelse alt for omfattende.

Hertil kom, at konventionens artikel 1 b opererer med rent politiske begreber, som ifølge sagens natur ikke har nogen entydig afgrænsning, og som efter den danske regerings opfattelse ikke hører hjemme i en juridisk tekst om strafferetlige emner.

Endelig tilsigter konventionens artikel 4 at lade uforældeligheden omfatte også de tilfælde, hvor forældelsen allerede måtte være indtrådt efter den pågældende stats hidtidige forældelsesregler. Dette strider imod det almindelige princip i dansk strafferet, at en forældelse, der er trådt i kraft, er uigenkaldelig.

I forbindelse med afstemningen i plenarforsamlingen den 26. november 1968 afgaves en dansk stemmeforklaring, hvori de her anførte synspunkter blev fremhævet. Den danske regering havde i øvrigt tidligere i en skriftlig redegørelse til FN's generalsekretær tilkendegivet, at man indtog en positiv holdning til spørgsmålet om udarbejdelse af en konvention om uforældelighed af krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden, og samtidig oplyst, at efter de almindelige danske straffereglers er de alvorligste forbrydelser ikke genstand for forældelse i Danmark.

Jeg tilføjer, at konventionsudkastet kun fik en begrænset støtte, idet 58 lande stemte for, 7 imod, mens 36 lande, heriblandt de nordiske lande, undlod at stemme.

Hanne Reintoft: Jeg vil gerne give udenrigsministeren ret i, at det hører til dansk retspraksis, at man straffer de små og lader de store løbe. Det har været retspraksis også ved opgøret omkring besættelsestiden.

Jeg forstår ikke helt det, man hævder over med hensyn til artikel 1 b, der drejer sig om forbrydelser imod menneskeheden, hvad enten de er begået i krigs- eller fredstid, som de er defineret i pagten af 8. august 1945 om den internationale militærdomstol